

واکنش و هشدار آیت‌الله سبحانی درباره بحران اقتصادی جهان

به گزارش خبرنگار آئین و اندیشه فارس آیت‌الله جعفر سبحانی در مطلبي که در اختیار فارس قرار داده شده است، آورده است: مسلمان فزوني ثروت از طرق گوناگون، بدون رعایت عدالت اجتماعي و حقوق انسان‌ها چنین سرانجامي خواهد داشت. پرداخت وام‌هاي کلان به ملت‌ها آن هم به خاطر گرفتن بهره‌هاي سنگین، سبب مي‌شود روزي گيرنده وام، قدرت پرداخت نداشته باشد و دست روي دست بگذارد و از آنجا که اين پديده حالت عمومي پيدا مي‌کند، دولت و بانک‌ها نمي‌توانند با اکثریت افراد ملت طرف بشنوند، قهراً بانک‌ها ورشکست شده و بورس‌ها نیز سقوط مي‌کنند و اقتصاد، آشفته مي‌گردد و دولت‌ها ناچار مي‌شوند با تزریق پول به بانک‌ها، آنها را نجات دهند.

امیرمؤمنان علي (ع) در يکي از سخنان خود مي‌فرماید: «فما جاع فقير الا بما متع به غني»

هیچ مستمندی جز به دلیل بهره‌مندی نادرست يك ثروتمند گرسنه نمي‌ماند.

وي تاکيد کرده است: اقتصاددانان دنيا نبايد تنها به راه‌هاي منتهي به افزايش ثروت فکر کنند بلکه بايد در ضمن اين بررسی‌ها، عدالت اجتماعي را، درباره گروه ضعیف و ناتوان که مي‌خواهد از طريق اخذ وام، صاحب مسکن و پيشه شود، در نظر بگیرند، و در عين حمايت از صاحبان ثروت، از اين گروه نیز جانبداري نموده و حد وسطی را در نظر بگیرند.

بانكداري براساس بهره، فاصله طبقاتي را زياد کرده و بشر را با اين بحران‌ها رو به رو مي‌سازد و پيوسته گروهی ثروتمندتر و گروهی دیگر فقیرتر مي‌شوند. اين مرجع تقلید ادامه داده است: اسلام همراه با نفي رباخواری، بر عدالت اجتماعي تاکيد کرده و احترام به حقوق همه انسان‌ها را مدنظر قرار داده است، تا آنجا که به حاکم دستور مي‌دهد معیشت خود را در سطحي برابر پایین‌ترین افراد جامعه خود قرار دهد و کمک به مستضعفان را از طريق پرداخت قرض‌الحسنه لازم مي‌شمارد، و از اين گذشته با اصرار بر انصاف و عدالت و انفاق داوطلبانه، از اجحاف و زياده‌روي در انباشت ثروت جلوگیری کند.

دوست عزيزي که تازه از آمریکا آمده بود مي‌گفت در ايالت ما، زن 90 ساله‌اي از طريق وام مسکن صاحب خانه شده بود، اما قدرت بازپرداخت آن را نداشت، ماموران همراه با وکیل بانک به خانه او ريختند تا اثاث او را بیرون بریزند، پير زال پناهي جز اين نداشت که با اسلحه‌اي که در خانه داشت، خودکشي کند، که خوشبختانه زخمي و روانه بیمارستان شد.

اين چه سازمان اقتصادي پيشرو در غرب است که زن 90 ساله تا پایان عمر، در آن نبايد واجد مسکن شود و پس از آن هم با کمال بي‌رحمي اثاث او را بیرون بریزند، يعني در بیرون خانه جان بسپارد؟

تصور نشود که اين بحران اقتصادي فقط بر محور اقتصاد دور مي‌زند بلکه آثار سوء آن، گسترده‌تر از آن است که ما فکر مي‌کنیم. روزنامه «لس آنجلس تایمز» نوشت: روانشناسان هشدار مي‌دهند: وخامت اوضاع اقتصادي آمریکا و آثار زيان بار آن بر زندگی شهروندان آمريکايي سايه افکنده و آمار خودکشي و افسردگی را در میان مردم اين کشور به مرز خطرناکي رسانده است.

کاترین نودال مدير اجرايي مؤسسه روانشناسي آمریکا در گفتگو با هرالدتريبون اظهار داشت: اضطراب شديد ناشي از شرايط نابسامان اقتصادي، تعادل رواني و جسماني بسياري از افراد را بر هم زده و پديد آورنده بسياري از معضلات اجتماعي همچون فحشا، خشونت‌هاي خياباني و افزايش آمار قتل به ويژه در شهرهاي بزرگ شده است.

قرباني اصلي اين بحران، کشورهای فقير و در حال توسعه هستند، و اين به خاطر آن است که اين کشورهای دنيا، در تصميم‌گيري استقلال ندارند و پيوسته تابع تصميمات اقتصاددانان آمریکا هستند. از اين جهت پس لوزه‌هاي اين رکود اقتصادي آنها را هم در برمي‌گیرد.

جعفر سبحانی تصريح کرده است: آثار اين بحران در نسل‌هاي آینده نیز ظاهر خواهد شد. طبق پيش‌بینی متخصصان، با تداوم اين روند طی 2 سال آینده، دو ميليون کودک آمريکايي دیگر نیز به طور مستقيم، عواقب ناشي از بحران مسکن در آمریکا را در پي بي‌خانماني خانواده‌هايشان لمس و تجربه خواهند کرد، که اين امر علاوه بر ايجاد اختلالات رواني، تاثيرات جبران ناپذيري در وضعيت آموزشي و تحصيلي آنان خواهد گذارد.

#ریشه‌هاي بحران از نظر شرايع آسماني

از نظر وحی الهی، اين نوع آشفتگی معلول انحراف از اصولي است که انبيای الهی، بالخصوص پیامبر خاتم (ص) در تامين زندگی مردم ارائه کرده‌اند و متأسفانه غرب، آن اصول را نادیده گرفته و بر فکر مادي سودپرستانه خود تکیه مي‌کند برخي از مهم‌ترین انحرافات غرب عبارتند از:

- 1 - رباخواری، يعني توليد ثروت بدون کار که در آن، کارگر بايد بخش مهمي از درآمد خود را در اختيار بانکي قرار دهد که وکیل ثروتمندان است.
- 2 - در گردآوری ثروت، هر نوع قوانین آسماني را زیر پا نهاده و به هر شکلي ثروت مي‌اندوزند، هر چند از طريق حرامخواری و تباه کردن جامعه و به فساد کشیدن آن باشد

که از آن در شرع به عنوان «مکاسب محرمه» تعبیر می‌شود، مانند قمار و شراب، و فحشا و تجارت با مواد مخدر و قاچاق انسان و ...

3 - نادیده گرفتن ارزش‌های انسانی مانند رحم و مروت و خیرخواهی برای طبقه مستمند و مستضعف.

4 - انحصارگرایی در علوم و صنایع و استفاده ابزاری از آنها، برای به دلت کشیدن ملت‌ها و انسان‌های دیگر به گونه‌ای که اگر روزی یک تخم مرغ به ملتی بدهند ده برابر آن را از آن ملت می‌ستانند.

5 - اعتماد بر فکر واحدی که بر آمریکا حاکم است، بدون اینکه از افکار ملت‌های دیگر بهره بگیرند و اقتصادی را پی‌ریزی کنند که سود آن به همه ملت‌ها برسد و فقط در فکر آن هستند که گلیم خود را از غرقاب بیرون کشند، هر چند کشتی جامعه بشری با تمام سرنشینانش به زیر آب فرو رود.

6 - برافروختن آتش جنگ در نقاط مختلف جهان برای فروش اسلحه و زمینه‌سازی برای مداخله در امور ملت‌ها، موجب نابودی بنیان‌های اقتصادی در جهان می‌شود. و لذا متفکران می‌گویند قربانیان این رکود اقتصادی ملت‌های فقیر و افراد مستمند در سراسر جهان چه در آمریکا و چه در کشورهای دیگر جهان هستند.

7 - سلطه‌جویی نظامی که مقدمه سلطه بر اقتصاد جهان است، هزینه‌هایی را بر دولت آمریکا تحمیل کرده و هنوز از آن سلطه جویی‌ها طرفی نبسته است، مانند اشغال افغانستان و اشغال عراق که هنوز در نیمه راه است و درخواست قرارداد امنیتی با دولت عراق و داشتن پایگاه‌های نظامی، روشنگر علل اشغال این کشور اسلامی است. آیا این همه سیاست‌های نادرست نباید چنین پیامد جهانی را به دنبال داشته باشد؟

8 - بهره‌برداری نادرست از منابع ثروت و حتی نابودی آنها در مواقع خاصی به سان ریختن گندم به دریا یا تبدیل مواد غذایی به سوخت اتمی در حالی که در جهان سوم روزانه ده‌ها هزار نفر بر اثر گرسنگی و سوء تغذیه جان می‌بازند، این کار خشم الهی را برمی‌انگیزد.

اینها فکر می‌کنند که اعمال بشر واکنشی در این جهان ندارد، در حالی که از نظر شرایع آسمانی، اعمال انسان‌ها در زندگی انسان واکنش حتمی دارد و نیکوکاری و نیک سیرتی یا بدکاری و زشت سیرتی در بهره‌وری از منابع طبیعت به سود بشر، نقش کلیدی دارد.

آیت الله سبحانی آورده است: قرآن کریم از قول حضرت نوح (ع) می‌فرماید: «به آنها گفتم که از پروردگار خویش آمرزش بخواهید که او بسیار آمرزنده است. تا باران‌های آسمان را پی در پی برای شما بفرستد و شما را با دارایی‌ها و فرزندان فراوان کمک کند و باغ‌های سرسبز و جویبارها را در اختیار شما قرار دهد.»

و از سوی دیگر پشت پا زدن به نظام الهی، و ارزش‌های انسانی در اقتصاد و سیاست، این گونه پیشامدهای ناگوار را به دنبال دارد، چنان که قرآن کریم می‌فرماید: «و من اعرض عن ذکری فان له معیشتة ضنکا» یعنی هر کس از یاد من روی گردان شود، زندگی سختی در پیش خواهد داشت و در تنگنا قرار خواهد گرفت.

آیت الله جعفر سبحانی مرجع شیعه در پایان آورده است: با این که غرب در خواب غفلت سنگینی فرو رفته ولی در میان آنان، انسان‌های واقع بینی پیدا می‌شوند که علاج این بحران را پیروی از شریعت محمدی دانسته‌اند. اقتصاددانان مشهور آلمانی، یوهان تیمان در کتاب مشهور خود به نام «فاجعه سود» می‌نویسد: تنها راه حل، پیاده کردن اصول شریعت اسلامی است.

شگفتناپاک که به هر مناسبتی اظهار نظر می‌کند ولی در موضوع بحران اقتصادی غرب، لب فرو بسته و چیزی نمی‌گوید و احیاناً از رباخواری حمایت نیز نموده و بر خلاف مسلک مسیح که پرچم عدالت گستر «حضرت مهدی» سلام‌الله علیه بر کاخ‌های حاکمان جهان برافراشته گردد، و بشر لذت زندگی پر مهر اسلامی را بچشد.